

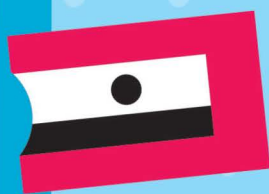
แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เล่มที่

เรื่อง

ประโยคในภาษาไทย

โดย นางอัญญารัตน์ ทองธรรม
ครูชำนาญการโรงเรียนหนองฉางวิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๔๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องประโยค เพื่อพัฒนาทักษะหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๒ เล่มที่ ๑ ประโยคในภาษาไทย ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการฝึกทักษะด้านหลักการใช้ภาษาไทย ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน แล้วนำความรู้ความคิดและประสบการณ์ที่ได้รับ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านการเรียนและการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ขณะเดียวกันก็ยังทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความมุ่งมั่นในการทำงาน และมีความภูมิใจในผลงานของตนเอง นอกจากนี้ นักเรียนจะได้นำไปฝึกทักษะแล้ว ครูผู้สอนยังสามารถนำไปใช้ทบทวนเนื้อหาที่นักเรียนได้เรียนไปแล้ว และใช้สอนซ่อมเสริมนักเรียนที่มีความบกพร่องในทักษะหลักการใช้ภาษาไทยด้วย

หวังว่าแบบฝึกทักษะภาษาไทยเรื่องประโยค เล่มที่ ๑ ประโยคในภาษาไทย นี้ คงจะเอื้อประโยชน์แก่นักเรียน ครูผู้สอนและผู้สนใจได้เป็นอย่างดี

อัญญารัตน์ ทองธรรม

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คำนำ

ก

สารบัญ

ข

คำชี้แจง

๑

สาระการเรียนรู้ / มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้

๒

แบบทดสอบก่อนเรียน

๓

ใบความรู้ที่ ๑

๖

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๑

๑๐

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๒

๑๑

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๓

๑๒

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๔

๑๓

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๕

๑๔

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๖

๑๕

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๗

๑๖

ใบความรู้ที่ ๒

๑๗

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๘

๑๘

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๙

๑๙

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๑๐

๒๐

แบบทดสอบหลังเรียน

๒๑

ภาคผนวก

๒๔

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

๒๕

สารบัญ

เรื่อง

เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๑	๒๖
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๒	๒๗
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๓	๒๘
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๔	๒๙
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๕	๓๐
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๖	๓๑
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๗	๓๒
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๘	๓๓
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๙	๓๔
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ ๑๐	๓๕
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	๓๖
แบบบันทึกคะแนนแบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทย เล่มที่ ๑	๓๗
บรรณานุกรม	๓๘

หน้า

๒๖
๒๗
๒๘
๒๙
๓๐
๓๑
๓๒
๓๓
๓๔
๓๕
๓๖
๓๗
๓๘

คำชี้แจง

แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องประโยค เพื่อพัฒนาทักษะหลักการใช้ภาษาไทยของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ มีทั้งหมดจำนวน ๔ เล่ม ดังนี้

เล่มที่ ๑. ประโยคในภาษาไทย

เล่มที่ ๒. ประโยคความเดียว

เล่มที่ ๓. ประโยคความรวม

เล่มที่ ๔. ประโยคความซ้อน

แบบฝึกทักษะวิชาภาษาไทยเรื่องประโยค เล่มนี้เป็นเล่มที่ ๑ เรื่องประโยคในภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ประกอบด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน เนื้อหา กิจกรรมฝึกทักษะ จำนวน ๑๐ แบบฝึก แบบทดสอบหลังเรียน และเฉลย/แนวการตอบ เพื่อให้ครูผู้สอน และนักเรียนสามารถตรวจคำตอบได้

ขั้นตอนการใช้แบบฝึก

๑. นักเรียนศึกษาทำความเข้าใจกับจุดประสงค์ของแบบฝึก

๒. นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

๓. นักเรียนศึกษาใบความรู้เรื่องประโยคในภาษาไทย

๔. นักเรียนทำกิจกรรมในแบบฝึกทั้ง ๑๐ แบบฝึก

๕. นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

๖. นักเรียนร่วมตรวจคำตอบกับเฉลยในภาคผนวก

๗. นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในกลุ่มเพื่อหาข้อสรุปจากกิจกรรมภายในกลุ่ม

๘. ครูและนักเรียนร่วมประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียนจากการทำกิจกรรมในแบบฝึกและแบบทดสอบ

เกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูกต้องได้ ๑ คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ไม่ได้คะแนน

สาระการเรียนรู้ / มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด / จุดประสงค์การเรียนรู้

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัด

ม.๒/๒ วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญ ประโยครวม และประโยคซ้อน

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อจบแบบฝึกทักษะแล้วนักเรียนสามารถ

๑. บอกความหมายของประโยคได้ถูกต้อง
๒. จำแนกข้อความที่เป็นประโยคได้ถูกต้อง
๓. บอกองค์ประกอบของประโยคได้ถูกต้อง
๔. แต่งประโยคตามที่กำหนดได้ถูกต้องสมบูรณ์

สาระการเรียนรู้

๑. ลักษณะของประโยคในภาษาไทย

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบฝึกทักษะ เล่มที่ ๑ เรื่อง ประโยคในภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๑๐ ข้อ เวลา ๑๐ นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย ✕ ลงในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดไม่ใช่รูปประโยคที่ใช้ในภาษาไทย

- ก. ประโยคที่เน้นกริยา
- ข. ประโยคที่เน้นสรรพนาม
- ค. ประโยคที่เน้นผู้กระทำ
- ง. ประโยคที่เน้นผู้ถูกกระทำ

๒. “ฉันรู้สึกสดชื่นเมื่อได้อาบน้ำ” คำที่ขีดเส้นใต้ เป็นประโยคที่ไปขยายสิ่งใด

- ก. ฉัน
- ข. เมื่อ
- ค. รู้สึกสดชื่น
- ง. ไม่ได้ขยายคำใด เพราะมีความหมายในตัว

๓. คำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคใดที่เน้นผู้ถูกกระทำ

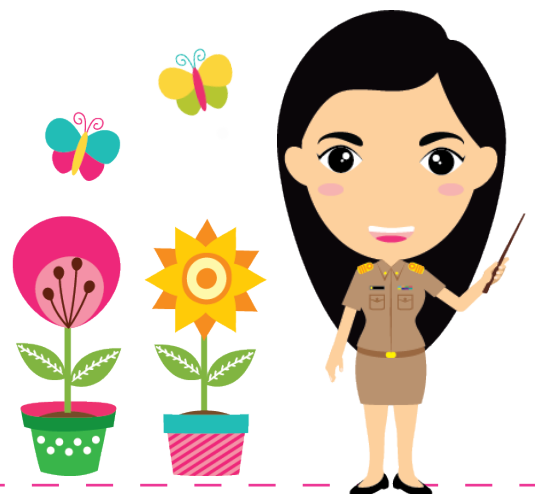
- ก. ฉันถูกแม่ดู
- ข. ฝนตกตอนเย็น
- ค. ชาคริตเล่นฟุตบอล
- ง. ใครซื้อกล้วยเตี้ยมา

๔. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับส่วนขยายของประโยค

- ก. ทำให้ทราบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
- ข. ไม่ควรขยายประโยคจนทำให้ประโยคสับสน
- ค. ไม่ควรขยายประโยคจนทำให้ประโยคกำกวม
- ง. ทำให้ประโยคสามารถสื่อสารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๕. ประโยคใดมีโครงสร้าง ประธาน กริยา และกรรม

- ก. แม่ค้ากำลังจูนวาย
- ข. การค้าขายดีมีกำไร
- ค. คุณพ่อกำลังหาสบ้าน
- ง. คนงานหยุดพักกลางวัน

๖. ข้อใดไม่สัมพันธ์กับความหมายของประโยค

- ก. แสดงให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
- ข. การแสดงซึ่งส่วนสำคัญและหน้าที่ของประโยค
- ค. การนำคำหลายๆ คำ หรือวลีมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระเบียบ
- ง. การเรียงต่อคำหรือวลีให้แต่ละคำมีความสัมพันธ์กัน มีใจความสมบูรณ์

๗. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับองค์ประกอบของประโยค

- ก. บทกรรมทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ
- ข. ภาคประธานของประโยค ทำหน้าที่เป็นผู้ถูกกระทำ
- ค. บทกริยา ทำหน้าที่เป็นตัวกระทำหรือตัวแสดงของประธาน
- ง. ส่วนเติมเต็มทำหน้าที่ขยายกริยา ขยายกรรม หรือส่วนขยาย

๘. “ลมร้อนพัดมาอบอ้าว” คำใดที่ขยายประธานของประโยค

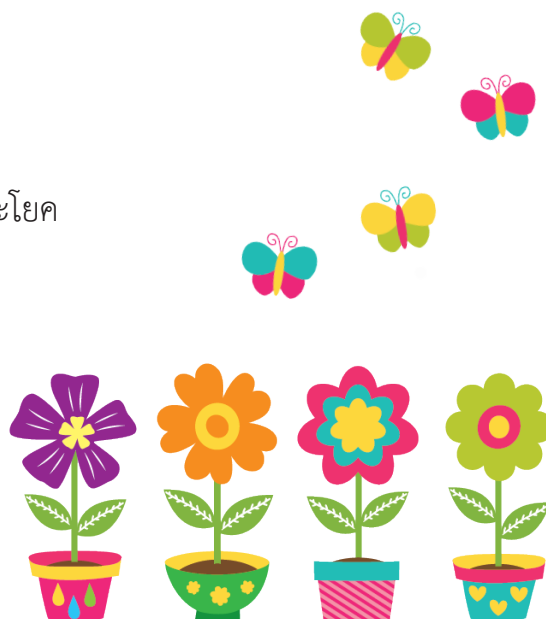
- ก. มา
- ข. พัด
- ค. ร้อน
- ง. อบอ้าว

๙. องค์ประกอบใดของประโยคที่อาจมีหรือไม่มีก็ได้

- ก. ส่วนขยาย
- ข. ภาคแสดง
- ค. ภาคประธาน
- ง. ภาคประธานและภาคแสดง

๑๐. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของภาคแสดง

- ก. บทกริยา
- ข. บทกรรม
- ค. ส่วนเติมเต็ม
- ง. ส่วนขยายของประโยค

กระดาษคำตอบ

แบบฝึกทักษะ เล่มที่ ๑ เรื่อง ประโยคในภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				
๖.				
๗.				
๘.				
๙.				
๑๐.				

คะแนนที่ได้

ใบความรู้ที่ ๑

ความหมายและโครงสร้างของประโยค

ในการสื่อความเข้าใจระหว่างกัน จะใช้เพียงคำพูดเป็นคำ ๆ หรือเพียงกลุ่มคำ คงไม่สามารถสื่อความกันได้ชัดเจนเท่าที่ควร จึงจำเป็นต้องใช้ข้อความที่เป็นประโยค เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

ความหมายของประโยค

ประโยค คือ การนำคำหลาย ๆ คำ หรือวลีมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระเบียบให้แต่ละคำมีความสัมพันธ์กัน มีความสมบูรณ์ สามารถแสดงให้รู้ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร

ตัวอย่าง

- นักเรียนอ่านหนังสือ
- ตำรวจจับผู้ร้าย
- อืดไปโรงพยาบาล

กลุ่มคำ คือ การนำคำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปมาเรียงต่อกัน มีความหมายพอเข้าใจแต่ยังไม่สมบูรณ์เป็นประโยค จะเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของประโยคเท่านั้น

ตัวอย่าง

- ออกกำลังกาย (กริยาวลี)
- กระถางต้นไม้ (นามวลี)
- แต่เข้ามิด (สันธานวลี)
- ในระหว่างที่ (บุพบทวลี)
- เขาเหล่านั้น (สรรพนามวลี)
- สวยจริง ๆ (วิเศษณ์วลี)
- คุณพระช่วย (อุทานวลี)

ข้อสังเกต

กลุ่มคำ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วลี

ความแตกต่างระหว่างประโยคกับกลุ่มคำ

ประโยค เป็นถ้อยคำที่มีใจความสมบูรณ์ สามารถเข้าใจได้ว่า ใคร ทำอะไร

กลุ่มคำ เป็นถ้อยคำที่ไม่สมบูรณ์ สื่อความหมายไม่ได้ว่า ใคร ทำอะไร

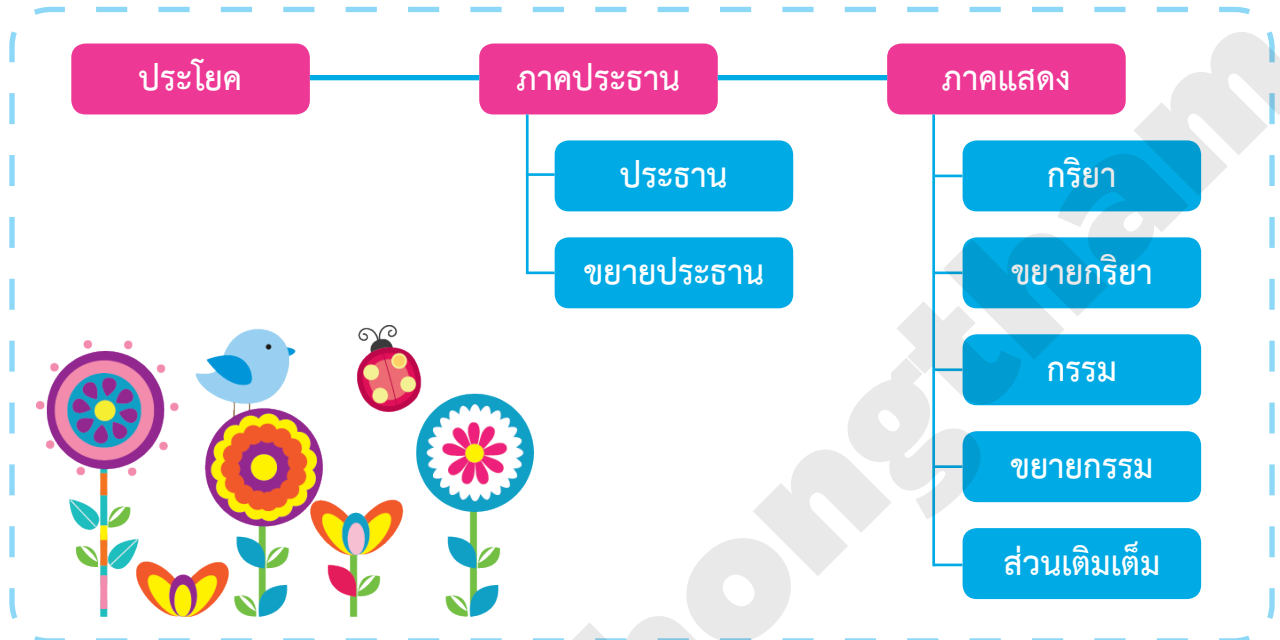
ตัวอย่าง

ประโยค	กลุ่มคำ
๑. พ่อกำลังปลูกต้นไม้	กำลังปลูก(ขาดประธานและกรรม)
๒. เขาไปเที่ยวฟาร์มจระเข้	ฟาร์มจระเข้(ขาดประธานและกริยา)
๓. ครูเล็กสอนวิชาศิลปะ	ครูเล็ก(ขาดกริยาและกรรม)
๔. ดินสอของฉันหายไป	หายไป(ขาดประธาน)
๕. กางเกงยีนส์สีดำตัวนี้ของใคร	กางเกงยีนส์สีดำตัวนี้(ขาดกริยา)

โครงสร้างของประโยค

ประโยคหนึ่ง ๆ จะต้องมีภาคประธานและภาคแสดงเป็นหลัก และอาจมีคำขยายส่วนต่าง ๆ ได้ ดังแผนผังโครงสร้างต่อไปนี้

ตัวอย่างโครงสร้างของประโยค

ภาคประธาน		ภาคแสดง				
ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	กรรม	ขยายกรรม	ส่วนเติมเต็ม	ขยายกริยา/ส่วนเติมเต็ม
แมว	สีดำ	กัด	หนู	ตัวเล็ก	-	อย่างรวดเร็ว
แมว	ตัวใหญ่	วิ่ง	-	-	-	เร็วมาก
แมว	ตัวใหญ่ ๆ	คล้าย	-	-	ลูกเสือ	ตัวเล็ก ๆ

จากตัวอย่างประโยคในตาราง จะเห็นว่าในภาคแสดง จะมีส่วนที่แตกต่างกันตามลักษณะของคำกริยาที่เปลี่ยนแปลงไป

ประโยคที่ ๑ คำว่า “กัด” เป็นกริยามีกรรม จึงต้องมีบทกรรมตามมา

ประโยคที่ ๒ คำว่า “วิ่ง” เป็นกริยา ไม่ต้องมีกรรม

ประโยคที่ ๓ คำว่า “คล้าย” เป็นกริยามีส่วนเติมเต็ม จึงต้องมี บทเติมเต็มตามมา

ส่วนประกอบของประโยค

ภาคประธาน

คือ คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ เพื่อแสดงให้รู้ว่าเป็นใคร โดยมากมักจะเป็นคำนามหรือคำสรรพนาม ซึ่งภาคประธานจะมีส่วนขยายหรือไม่ก็ได้

ภาคแสดง

คือ คำหรือกลุ่มคำที่บอกอาการ เพื่อแสดงให้รู้ว่าประธานทำอะไร ประกอบด้วย บทกิริยา บทกรรม และส่วนเติมเต็ม ซึ่งภาคแสดงนี้จะช่วยให้ประโยคมีใจความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งภาคแสดงจะมีส่วนขยายหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง

- जानแตก

जान เป็น ภาคประธาน

แตก เป็น ภาคแสดง

- ช้างกินอ้อย

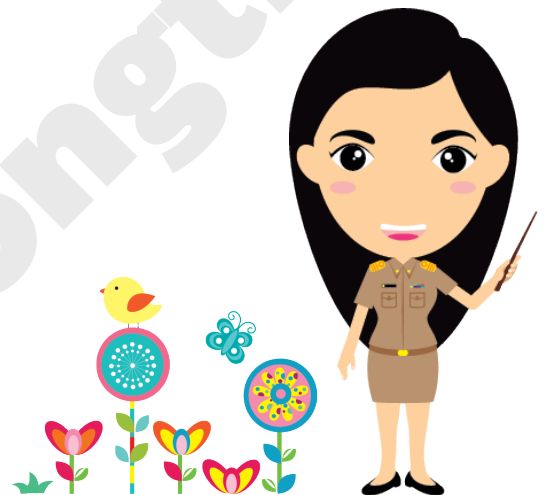
ช้าง เป็น ภาคประธาน

กินอ้อย เป็น ภาคแสดง

- เด็ก ๆ กำลังเล่นหมากเก็บ

เด็ก ๆ เป็น ภาคประธาน

กำลังเล่นหมากเก็บ เป็น ภาคแสดง

ภาคแสดงอาจประกอบด้วยส่วนประกอบดังนี้

๑) ประโยคใช้กรรมกริยา

ภาคแสดงจะประกอบด้วย บทกิริยา + บทกรรม ส่วนบทขยายของกริยา/กรรม จะมีหรือไม่ก็ได้ กริยาดังกล่าวต้องมีคำนามมารับข้างท้าย จึงจะเป็นประโยคที่สมบูรณ์

ตัวอย่าง

- พระอภัยมณีรักนางสุวรรณมาลี

พระอภัยมณี เป็น ภาคประธาน

รักนางสุวรรณมาลี เป็น ภาคแสดง(รัก เป็น กริยา,นางสุวรรณมาลี เป็น กรรม)

- ฉันอ่านหนังสือ

ฉัน เป็น ภาคประธาน

อ่านหนังสือ เป็น ภาคแสดง(อ่าน เป็น กริยา,หนังสือ เป็น กรรม)

๒) ประโยคใช้กรรมกริยาหรือคำวิเศษณ์

ภาคแสดงจะประกอบด้วย บทกริยา เท่านั้น ส่วนบทขยายกริยาจะมีหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง

- คุณแม่ใจดี

คุณแม่

เป็น

ภาคประธาน

ใจดี

เป็น

ภาคแสดง

- ฉันวิ่งแข่งในสนาม

ฉัน

เป็น

ภาคประธาน

วิ่งแข่งในสนาม

เป็น

ภาคแสดง(บุพบท + นาม ไม่ใช่กรรมแต่เป็นบทขยายกริยา)

๓) ประโยคใช้วิกตรกริยา

ได้แก่ คำว่า เป็น อยู่ คือ เหมือน คล้าย เท่า ปรากฏ เกิด มีภาคแสดงจะประกอบด้วย บทกริยา + ส่วนเติมเต็ม ซึ่งส่วนเติมเต็มนี้ถือว่าเป็นบทขยายกริยา ส่วนบทขยายกริยานอกเหนือจากส่วนเติมเต็มจะมีหรือไม่ก็ได้

ตัวอย่าง

- ฉันเป็นนักเรียน

ฉัน

เป็น

ภาคประธาน

เป็นนักเรียน

เป็น

ภาคแสดง(เป็น เป็น กริยา, นักเรียน เป็น ส่วนเติมเต็ม)

- แมวคล้ายเสือ

แมว

เป็น

ภาคประธาน

คล้ายเสือ

เป็น

ภาคแสดง(คล้าย เป็น กริยา, เสือ เป็น ส่วนเติมเต็ม)

ประโยคในภาษาไทย แบ่งตามโครงสร้างการสื่อสารได้ ๓ ชนิด ดังนี้

๑) ประโยคความเดียว (เอกกรรณประโยค)

๒) ประโยคความรวม (อนเอกกรรณประโยค)

๓) ประโยคความซ้อน (สังกรรณประโยค)

คำศัพท์น่ารู้

กริยา คือ คำที่แสดงอาการ ทำทาง

กรรม คือ ผู้ถูกกระทำ เช่น คนกินข้าว ข้าวเป็นกรรมของกริยา(กิน)

ส่วนเติมเต็ม คือ คำนามหรือคำสรรพนาม ที่มาต่อท้ายคำกริยา(วิกตรกริยา)

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของ

คำสรรพนาม คือ คำที่ใช้แทนชื่อคำนาม หรือข้อความที่กล่าวมาแล้ว เช่น ฉัน เรา เขา

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๑

คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้ แล้วเขียนในตารางด้านล่าง
๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. สมพรอ่านหนังสือการ์ตูน
๒. พิพิธภัณฑน์หุ่นขี้ผึ้ง
๓. แม่ไปตลาดศรีนคร
๔. ต้นกำลังเตะฟุตบอล
๕. ร้องเพลงประสานเสียง
๖. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๗. รถยนต์ฮอนด้าสีขาว
๘. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ออกกำลังกาย
๙. ขาพณายนายกรัฐมนตรีเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น
๑๐. เลือกตั้งระบอบประชาธิปไตย

ประโยค	วลี

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๒

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นประโยค และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่เป็นกลุ่มคำ
- ๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

- ๑. กระเป๋าขาด
- ๒. เรือล่ม
- ๓. ตู้เสื้อผ้าลายไม้สัก
- ๔. ปลาฉลามเป็นสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม
- ๕. ดอกไม้จากเจ้าของสวนขานเมือง
- ๖. ของขวัญในกล่องใบนี้
- ๗. นาฬิกาคือเครื่องประดับอย่างหนึ่ง
- ๘. พัดลมเครื่องนี้พัดแรงดีจัง
- ๙. ต้นมะม่วงเขียวเสวยหน้าบ้าน
- ๑๐. นกเกาะสายไฟฟ้า

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๓

คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนช่วยแยกส่วนประกอบของประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

ตัวอย่าง ปี่ร้องเพลง

๑. ม้าวิ่ง

๒. เขาหยิบลูกแก้ว

๓. บอลเป็นนักกีฬา

๔. เด็กปลูกดอกไม้

๕. ทหารคือรั้วของชาติ

๖. เธอคล้ายแม่

๗. ลีโอนาร์โด ดา วินชี วาดภาพโมนาลิซ่า

๘. น้องร้องไห้

๙. สุดารัตน์เป็นทนายความ

๑๐. ฝนตก

ข้อที่	ภาคประธาน	ภาคแสดง		
		กริยา	กรรม	ส่วนเติมเต็ม
ตัวอย่าง	ปี่	ร้องเพลง	-	-
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				
๖.				
๗.				
๘.				
๙.				
๑๐.				

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๔

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูก และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ผิด
- ๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

- ๑. ประโยคแต่ละประโยคจะแสดงให้เห็นว่า เรา ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่
- ๒. ประโยค เกิดจากคำหลายๆ คำ หรือวลีที่นำมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระเบียบให้แต่ละคำมีความสัมพันธ์กัน มีใจความสมบูรณ์
- ๓. ภาคประธานของประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ
- ๔. ภาคแสดงของประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำที่ประกอบด้วยบทกริยา บทกรรมและส่วนเติมเต็ม
- ๕. บทกรรม ทำหน้าที่เป็นตัวกระทำหรือตัวแสดงของประธาน
- ๖. บทกริยา ทำหน้าที่เป็นผู้ถูกกระทำ
- ๗. ส่วนเติมเต็ม ทำหน้าที่เสริมใจความของประโยคให้สมบูรณ์ คือทำหน้าที่คล้ายบทกรรม แต่ไม่ได้ถูกกระทำ
- ๘. ส่วนขยายประโยค อาจเป็นคำหรือกลุ่มคำ อยู่ในภาคประธาน หรืออยู่ในภาคแสดง ซึ่งอาจเป็นการขยายกริยา ขยายกรรม หรือขยายส่วนเติมเต็ม
- ๙. ภาคแสดงของประโยคเป็นส่วนสำคัญของประโยค
- ๑๐. ภาคประธานของประโยค อาจมีบทขยาย ซึ่งเป็นคำหรือกลุ่มคำมาประกอบ เพื่อทำให้มีใจความที่ยาวขึ้น

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๕

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนระบุประโยคที่กำหนดให้เป็นรูปประโยคชนิดใด โดยนำตัวอักษร
หน้าคำตอบต่อไปนี้ไปใส่ช่องว่างให้ถูกต้อง
- ๒) รวม ๑๕ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

ก. ประโยคขึ้นต้นด้วยผู้กระทำ

ข. ประโยคขึ้นต้นด้วยผู้ถูกกระทำ

ค. ประโยคขึ้นต้นด้วยกริยา

- ๑. เด็ก ๆ ชอบอ่านการ์ตูน
- ๒. เกิดหมอกควันปกคลุมภาคเหนือ
- ๓. ดอกไม้ฉันเป็นคนปลูก
- ๔. ปรากฏพระจันทร์ยิ้มในวันนี้
- ๕. คุณแม่ของฉันซื้อรองเท้าใหม่
- ๖. งานชิ้นนี้ฉันอยากทำ
- ๗. ใครตะโกนเสียงดัง
- ๘. มีการทุจริตในการสอบครั้งนี้
- ๙. นักเรียนถูกครูดุ
- ๑๐. จันทูปราดาปรากฏในท้องฟ้า
- ๑๑. ยามถูกไล่ออกจากงาน
- ๑๒. แม่ชอบเพลงลูกทุ่ง
- ๑๓. เนื้อหมูแช่ไว้ในตู้เย็น
- ๑๔. มีอุบัติเหตุที่ปากทางสาย ๓
- ๑๕. การบ้านฉันทำเสร็จแล้ว

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๖

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าประโยคที่มีส่วนขยาย และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าประโยคที่ไม่มีส่วนขยาย
- ๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

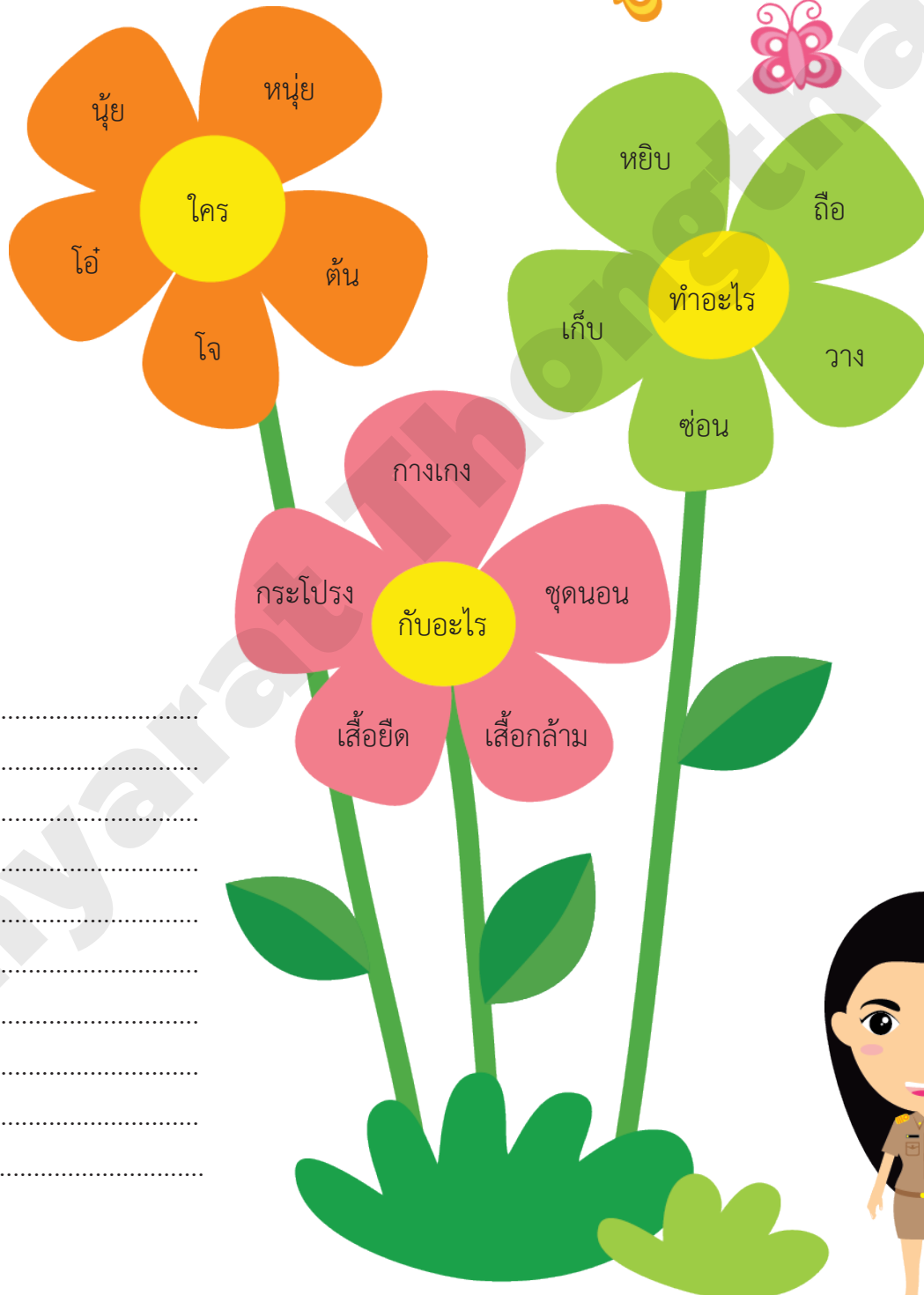

- ๑. คุณยายของแสดมบ่ใจดี
- ๒. แดงทำความสะอาดห้องเรียน
- ๓. น้องนอนหลับ
- ๔. ฉันต้องการเรียนหนังสือ
- ๕. เด็ก ๆ คุยเสียงดัง
- ๖. แมววิ่งเล่น
- ๗. แม่ไปตลาดศรีนคร
- ๘. โรงเรียนของฉันอยู่ติดถนนใหญ่
- ๙. เขาเป็นนักฟุตบอลทีมชาติ
- ๑๐. คุณพ่อร้องเพลง

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๗

- คำชี้แจง**
- ๑) ให้นักเรียนแต่งประโยคให้สมบูรณ์ ๑๐ ประโยค โดยให้จับคู่จากป้าย ใคร ทำอะไร กับอะไร
 - ๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑.
๒.
๓.
๔.
๕.
๖.
๗.
๘.
๙.
๑๐.

ใบความรู้ที่ ๒

รูปประโยค

รูปแบบประโยคหลักในภาษาไทย มี ๕ แบบ ดังนี้

๑. **ประโยคกรตุ** (อ่านว่า กัด-ตุ) เป็นประโยคที่มีประธานขึ้นก่อน ตามด้วยกริยาหรือตามด้วยกริยาและกรรม หรือตามด้วยกริยาที่ต้องใช้ส่วนเติมเต็ม

ตัวอย่าง รถวิ่งเข้าชนเสาไฟฟ้า (รถ – ประธาน, วิ่งเข้าชน – กริยา, เสาไฟฟ้า – กรรม)
ไก่จิกข้าว (ไก่ – ประธาน, จิก – กริยา, ข้าว – กรรม)
น้องร้องไห้ (น้อง – ประธาน, ร้องไห้ – กริยา)

๒. **ประโยคกรรม** เป็นประโยคที่มีกรรมขึ้นก่อน เพื่เน้นกรรมให้ชัดเจน

ตัวอย่าง แม่ของนิพนธ์ถูกรถชน
นักเรียนถูกครูตี
น้องถูกพี่แกล้ง

๓. **ประโยคกริยา** เป็นประโยคที่มีกริยา “เกิด มี ปรากฏ” ขึ้นต้นประโยค ตามด้วยประธาน

ตัวอย่าง มีกระท่อมหลังหนึ่งอยู่ในป่าใหญ่
เกิดสุริยุปราคาเต็มดวง
ปรากฏเหตุการณ์ไม่คาดฝันขึ้นในโรงเรียนของเรา

๔. **ประโยคการิต** (อ่านว่า กา- ริต) เป็นประโยคที่มีกรรมตรง กรรมรอง มารับ มักมีคำว่า ใครใช้ให้ใครทำอะไร

ตัวอย่าง แม่ใช้ให้นิดไปซื้อของ
น้องให้พี่ทำการบ้าน
ครูให้นักเรียนกวาดพื้น

๕. **ประโยคกริยาสภาวะมาลา** เป็นลักษณะประโยคที่มีกริยาหรือกริยาวลีที่ทำหน้าที่เช่นเดียวกับคำนาม คือเป็นประธาน กรรม หรือบทขยายได้

ตัวอย่าง ดื่มน้ำมากๆทำให้ผิวพรรณสดใส
กินข้าวกล้องป้องกันเหน็บชา
แม่เตรียมอาหารคาวหวานสำหรับตักบาตร

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๘

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้
๒) รวม ๑๕ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. ประโยคในภาษาไทย มีกี่รูปแบบ อะไรบ้าง

๒. จงยกตัวอย่างประโยคกรรตุ ๒ ประโยค

๓. จงยกตัวอย่างประโยคกรรม ๒ ประโยค

๔. จงยกตัวอย่างประโยคกริยา ๒ ประโยค

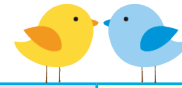
๕. จงยกตัวอย่างประโยคการิต ๒ ประโยค

๖. จงยกตัวอย่างประโยคกริยาสภาวะมาลา ๒ ประโยค

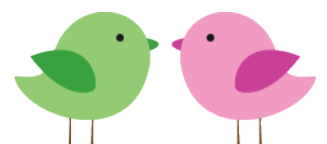

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๙

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนจำแนกส่วนประกอบของประโยคที่กำหนดให้
๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

ประโยค	ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	กรรม	ขยายกรรม
๑. น่องร้องไห้					
๒. แมวถูกสุนัขไล่กัด					
๓. หมาใหญ่กัดแมวสีขา รุนแรงมาก					
๔. แม่ค้าขายของที่ตลาด ศรีนคร					
๕. พ่อของฉันเดินทางไปต่าง จังหวัด					
๖. แม่ใช้ให้นิดไปซื้อของ					
๗. รถเก๋งสีแดงพุ่งชนเสา ไฟฟ้าแรงสูง					
๘. ดอกมะลิเป็นสัญลักษณ์ วันแม่					
๙. กบในกะลา					
๑๐. หมาเห่าใบตองแห้ง					

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๑๐

คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่รูปแบบของประโยคต่อไปนี้
๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. ฉันทิเสื่อ

•

๒. เสื่อปลากินไก่ตัวโตเสียแล้ว

•

๓. นิ่ง ๆ นอน ๆ ไม่รู้ว่าจะทำอะไรดี

•

๔. เกิดน้ำท่วมอีกแล้วปีนี้

•

๕. ฉันทิ้งน้องทำการบ้าน

•

๖. รถไถคันนี้ใช้ไถนาทุกวัน

•

๗. แม่ให้ฉันทูบ้าน

•

๘. วัวถูกตี

•

๙. เดินเล่นเป็นทั้งการพักผ่อนและออกกำลังกาย

•

๑๐. มีบ้านให้เช่าในซอยนี้

•

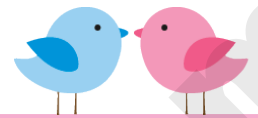
• ก. ประโยคกรรตุ

• ข. ประโยคกริยา

• ค. ประโยคกรรม

• ง. ประโยคการิต

• จ. ประโยคกริยาสภาวะมาลา

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกทักษะ เล่มที่ ๑ เรื่อง ประโยคในภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๑๐ ข้อ เวลา ๑๐ นาที

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย × ลงในกระดาษคำตอบ

๑. ข้อใดไม่สัมพันธ์กับความหมายของประโยค

- ก. แสดงให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
- ข. การแสดงซึ่งส่วนสำคัญและหน้าที่ของประโยค
- ค. การนำคำหลายๆ คำ หรือวลีมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระเบียบ
- ง. การเรียงต่อคำหรือวลีให้แต่ละคำมีความสัมพันธ์กัน มีใจความสมบูรณ์

๒. ข้อใดไม่ใช่องค์ประกอบของภาคแสดง

- ก. บทกริยา
- ข. บทกรรม
- ค. ส่วนเติมเต็ม
- ง. ส่วนขยายของประโยค

๓. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับองค์ประกอบของประโยค

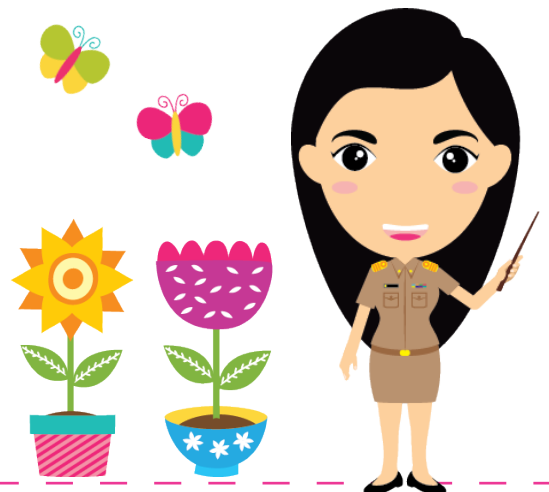
- ก. บทกรรมทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ
- ข. ภาคประธานของประโยค ทำหน้าที่เป็นผู้ถูกกระทำ
- ค. บทกริยา ทำหน้าที่เป็นตัวกระทำหรือตัวแสดงของประธาน
- ง. ส่วนเติมเต็มทำหน้าที่ขยายกริยา ขยายกรรม หรือส่วนขยาย

๔. ประโยคใดมีโครงสร้าง ประธาน กริยา และกรรม

- ก. แม่ค้ากำลังวุ่นวาย
- ข. การค้าขายดีมีกำไร
- ค. คุณพ่อกำลังหาซื้อบ้าน
- ง. คนงานหยุดพักกลางวัน

๕. องค์ประกอบใดของประโยคที่อาจมีหรือไม่มีก็ได้

- ก. ส่วนขยาย
- ข. ภาคแสดง
- ค. ภาคประธาน
- ง. ภาคประธานและภาคแสดง

๖. คำที่ขีดเส้นใต้ในประโยคใดที่เน้นผู้ถูกกระทำ

- ก. ฉันถูกแม่ดุ
- ข. ฝนตกตอนเย็น
- ค. ซาคริตเล่นฟุตบอล
- ง. ใครซื้อกล้วยเตี้ยมา

๗. ข้อใดไม่ใช่รูปประโยคที่ใช้ในภาษาไทย

- ก. ประโยคที่เน้นกริยา
- ข. ประโยคที่เน้นสรรพนาม
- ค. ประโยคที่เน้นผู้กระทำ
- ง. ประโยคที่เน้นผู้ถูกกระทำ

๘. “ฉันรู้สึกสดชื่นเมื่อได้อาบน้ำ” คำที่ขีดเส้นใต้ เป็นประโยคที่ไปขยายสิ่งใด

- ก. ฉัน
- ข. เมื่อ
- ค. รู้สึกสดชื่น
- ง. ไม่ได้ขยายคำใด เพราะมีความหมายในตัว

๙. “ลมร้อนพัดมา**อบอ้าว**” คำใดที่ขยายประธานของประโยค

- ก. มา
- ข. พัด
- ค. ร้อน
- ง. อบอ้าว

๑๐. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับส่วนขยายของประโยค

- ก. ทำให้ทราบว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร
- ข. ไม่ควรขยายประโยคจนทำให้ประโยคสับสน
- ค. ไม่ควรขยายประโยคจนทำให้ประโยคกำกวม
- ง. ทำให้ประโยคสามารถสื่อสารได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

กระดาษคำตอบ

แบบฝึกทักษะ เล่มที่ ๑ เรื่อง ประโยคในภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑.				
๒.				
๓.				
๔.				
๕.				
๖.				
๗.				
๘.				
๙.				
๑๐.				

คะแนนที่ได้

ภาคผนวก

เฉลย

แบบทดสอบก่อนเรียน

แบบฝึกทักษะ เล่มที่ ๑ เรื่อง ประโยคในภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๑๐ ข้อ เวลา ๑๐ นาที

ข้อที่	คำตอบ
๑.	ข
๒.	ค
๓.	ก
๔.	ก
๕.	ค
๖.	ข
๗.	ค
๘.	ค
๙.	ก
๑๐.	ง

เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๑

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนอ่านและวิเคราะห์ข้อความที่กำหนดให้ แล้วเขียนในตารางด้านล่าง
๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. สมพรอ่านหนังสือการ์ตูน
๒. พิพิธภัณฑน์หุ่นซีผึ้ง
๓. แม่ไปตลาดศรีนคร
๔. ต้นกำลังเตะฟุตบอล
๕. ร้องเพลงประสานเสียง
๖. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๗. รถยนต์ฮอนด้าสีขาว
๘. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ออกกำลังกาย
๙. ๖๖ นายกรัฐมนตรีเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น
๑๐. เลือกตั้งระบอบประชาธิปไตย

ประโยค	วลี
สมพรอ่านหนังสือการ์ตูน	พิพิธภัณฑน์หุ่นซีผึ้ง
แม่ไปตลาดศรีนคร	ร้องเพลงประสานเสียง
ต้นกำลังเตะฟุตบอล	ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ กำลังออกกำลังกาย	รถยนต์ฮอนด้าสีแดง
๖๖ นายกรัฐมนตรีเดินทางไปประเทศญี่ปุ่น	เลือกตั้งระบอบประชาธิปไตย

แนวการตอบ

- ข้อ ๑., ๓., ๔., ๘., ๙. **ถูกต้อง** เพราะอ่านแล้วได้ใจความสมบูรณ์สามารถบอกได้ว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน
- เช่น ๓. แม่ไปตลาดศรีนคร (ใคร – แม่, ทำอะไร – ไป, ที่ไหน – ตลาดศรีนคร)
- ข้อ ๒., ๕., ๖., ๗., ๑๐. **ผิด** เพราะใจความไม่สมบูรณ์ เป็นเพียงแค่กลุ่มคำ
- เช่น ๕. ร้องเพลงประสานเสียง (เราไม่สามารถบอกได้ว่า ใคร ร้องเพลงประสานเสียง จึงถือว่าไม่เป็นประโยค)

เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๒

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่เป็นประโยค และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อที่เป็นกลุ่มคำ
- ๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

-✓..... ๑. กระเป๋าขาด
-✓..... ๒. เรือล่ม
-✕..... ๓. ตู้เสื้อผ้าลายไม้สัก
-✓..... ๔. ปลาฉลามเป็นสัตว์เลื้อยลูกด้วยนม
-✓..... ๕. ดอกไม้จากเจ้าของสวนสาธารณะ
-✕..... ๖. ของขวัญในกล่องใบนี้
-✓..... ๗. นาฬิกาคือเครื่องประดับอย่างหนึ่ง
-✓..... ๘. พัดลมเครื่องนี้พัดแรงดีจัง
-✕..... ๙. ต้นมะม่วงเขียวเสวยหน้าบ้าน
-✓..... ๑๐. นกเกาะสายไฟฟ้า

เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๓

คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนช่วยแยกส่วนประกอบของประโยคต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

ตัวอย่าง

ปี่ร้องเพลง

๑. ม้าวิ่ง

๒. เขาหิบลูกแก้ว

๓. บอลเป็นนักกีฬา

๔. เด็กปลูกดอกไม้

๕. ทหารคือรั้วของชาติ

๖. เธอคล้ายแม่

๗. ลีโอนาร์โด ดา วินชี วาดภาพโมนาลิซ่า

๘. น้องร้องไห้

๙. สุดารัตน์เป็นทนายความ

๑๐. ฝนตก

แนวการตอบ

ประโยคจะประกอบด้วย

ภาคประธาน และภาคแสดง

ส่วนขยายหรือกรรมจะมีหรือ

ไม่มีก็ได้

ข้อที่	ภาคประธาน	ภาคแสดง		
		กริยา	กรรม	ส่วนเติมเต็ม
ตัวอย่าง	ปี่	ร้องเพลง	-	-
๑.	ม้า	วิ่ง	-	-
๒.	เขา	หิบลูกแก้ว	-	-
๓.	บอล	เป็น	-	นักกีฬา
๔.	เด็ก	ปลูก	ดอกไม้	-
๕.	ทหาร	คือ	-	รั้วของชาติ
๖.	เธอ	คล้าย	-	แม่
๗.	ลีโอนาร์โด ดา วินชี	วาด	ภาพโมนาลิซ่า	-
๘.	น้อง	ร้องไห้	-	-
๙.	สุดารัตน์	เป็น	-	ทนายความ
๑๐.	ฝน	ตก	-	-

เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๔

คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้อง และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าข้อความที่ผิด

๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

- ✕ ๑. ประโยคแต่ละประโยคจะแสดงให้รู้ว่า เรา ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไหร่
- ✓ ๒. ประโยค เกิดจากคำหลายๆ คำ หรือวลีที่นำมาเรียงต่อกันอย่างเป็นระเบียบให้แต่ละคำมีความสัมพันธ์กัน มีใจความสมบูรณ์
- ✓ ๓. ภาคประธานของประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำที่ทำหน้าที่เป็นผู้กระทำ
- ✓ ๔. ภาคแสดงของประโยค คือ คำหรือกลุ่มคำที่ประกอบด้วยบทกริยา บทกรรมและส่วนเติมเต็ม
- ✕ ๕. บทกรรม ทำหน้าที่เป็นตัวกระทำหรือตัวแสดงของประธาน
- ✓ ๖. บทกริยา ทำหน้าที่เป็นผู้ถูกกระทำ
- ✓ ๗. ส่วนเติมเต็ม ทำหน้าที่เสริมใจความของประโยคให้สมบูรณ์ คือทำหน้าที่คล้ายบทกรรม แต่ไม่ได้ถูกกระทำ
- ✓ ๘. ส่วนขยายประโยค อาจเป็นคำหรือกลุ่มคำ อยู่ในภาคประธาน หรืออยู่ในภาคแสดง ซึ่งอาจเป็นการขยายกริยา ขยายกรรม หรือขยายส่วนเติมเต็ม
- ✕ ๙. ภาคแสดงของประโยคเป็นส่วนสำคัญของประโยค
- ✕ ๑๐. ภาคประธานของประโยค อาจมีบทขยาย ซึ่งเป็นคำหรือกลุ่มคำมาประกอบ เพื่อทำให้มีใจความที่ยาวขึ้น

เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๕

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนระบุประโยคที่กำหนดให้เป็นรูปประโยคชนิดใด โดยนำตัวอักษรหน้าคำตอบต่อไปนี้ไปใส่ช่องว่างให้ถูกต้อง
- ๒) รวม ๑๕ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

ก. ประโยคขึ้นต้นด้วยผู้กระทำ

ข. ประโยคขึ้นต้นด้วยผู้ถูกกระทำ

ค. ประโยคขึ้นต้นด้วยกริยา

- ก ๑. เด็ก ๆ ชอบอ่านการ์ตูน
- ค ๒. เกิดหมอกควันปกคลุมภาคเหนือ
- ข ๓. ดอกไม้สีสันเป็นคนปลูก
- ค ๔. ปรากฏพระจันทร์ยิ้มในวันนี้
- ก ๕. คุณแม่ของฉันซื้อรองเท้าใหม่
- ข ๖. งานชิ้นนี้ฉันอยากทำ
- ก ๗. ใครตะโกนเสียงดัง
- ค ๘. มีการทุจริตในการสอบครั้งนี้
- ข ๙. นักเรียนถูกครูดุ
- ข ๑๐. จันทูปราดาปรากฏในท้องฟ้า
- ข ๑๑. ยามถูกไล่ออกจากงาน
- ก ๑๒. แม่ชอบเพลงลูกทุ่ง
- ข ๑๓. เนื้อหมูแช่ไว้ในตู้เย็น
- ค ๑๔. มีอุบัติเหตุที่ปากทางสาย ๓
- ข ๑๕. การบ้านฉันทำเสร็จแล้ว

เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๖

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าประโยคที่มีส่วนขยาย และเขียนเครื่องหมาย ✕ หน้าประโยคที่ไม่มีส่วนขยาย
- ๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

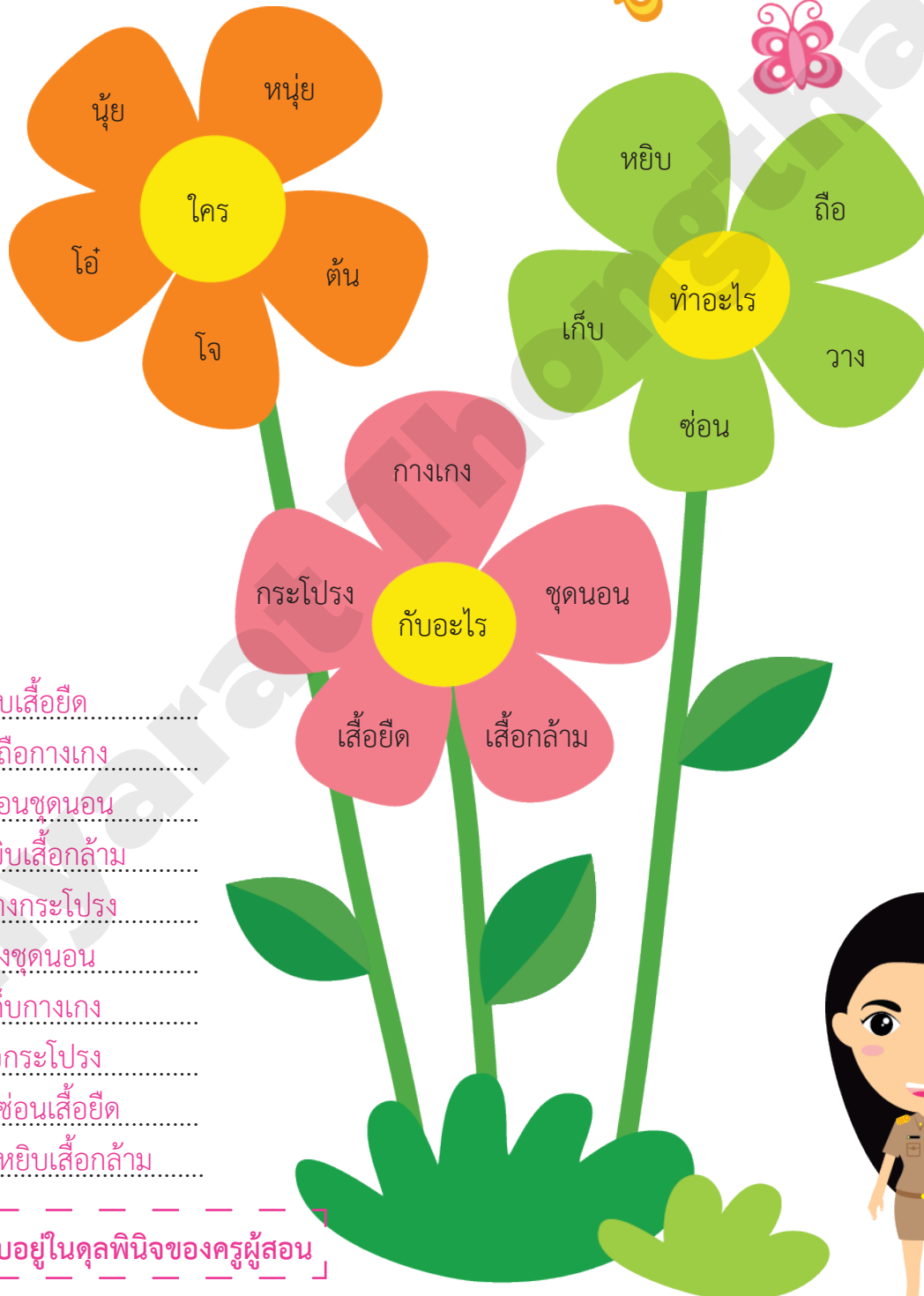
-✓..... ๑. คุณยายของแสดมบ่ใจดี
-✕..... ๒. แดงทำความสะอาดห้องเรียน
-✕..... ๓. น້องนอนหลับ
-✕..... ๔. ฉันต้องการเรียนหนังสือ
-✓..... ๕. เด็ก ๆ คุยเสียงดัง
-✕..... ๖. แมววิ่งเล่น
-✓..... ๗. แม่ไปตลาดศรีนคร
-✓..... ๘. โรงเรียนของฉันอยู่ติดถนนใหญ่
-✓..... ๙. เขาเป็นนักฟุตบอลทีมชาติ
-✕..... ๑๐. คุณพ่อร้องเพลง

เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๗

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนแต่งประโยคให้สมบูรณ์ ๑๐ ประโยค โดยให้จับคู่จากป้าย ใคร ทำอะไร กับอะไร
- ๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. ไอ้เก็บเสื้อยืด
๒. น้อยถือกางเกง
๓. ต้นซ่อนชุดนอน
๔. ใจหยิบเสื้อกล้าม
๕. น้อยวางกระโปรง
๖. ไอ้วางชุดนอน
๗. ต้นเก็บกางเกง
๘. ใจถือกระโปรง
๙. น้อยซ่อนเสื้อยืด
๑๐. น้อยหยิบเสื้อกล้าม

คำตอบอยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๘

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนตอบคำถามดังต่อไปนี้
๒) รวม ๑๕ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. ประโยคในภาษาไทย มีกี่รูปแบบ อะไรบ้าง
มี ๕ แบบ ดังนี้

๑. ประโยคกรรตุ ๒. ประโยคกรรม ๓. ประโยคกริยา
๔. ประโยคการิต ๕. ประโยคกริยาสมาลา

๒. จงยกตัวอย่างประโยคกรรตุ ๒ ประโยค
นกบิน

นายพรานดักนก

๓. จงยกตัวอย่างประโยคกรรม ๒ ประโยค
ชุดผ้าไหมนี้ใครตัด

แมวกูสสุนัขไล่กัดอีกแล้ว

๔. จงยกตัวอย่างประโยคกริยา ๒ ประโยค
ปรากฏวัตถุประหลาดบนท้องฟ้า

มีกวางหลายพันธุ์ในสวนสัตว์เชียงใหม่

๕. จงยกตัวอย่างประโยคการิต ๒ ประโยค
แม่ให้พ่อตักบาตรในวันพระ

เด็กนักเรียนถูกครูเกณฑ์ให้ไปฉุ่พื้น

๖. จงยกตัวอย่างประโยคกริยาสมาลา ๒ ประโยค
กินข้าวกล้องป้องกันเห็บขา

แม่เตรียมอาหารคาวหวานสำหรับตักบาตร

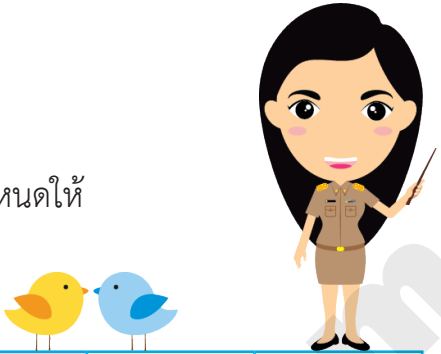
คำตอบอยู่ในดุลพินิจของครูผู้สอน

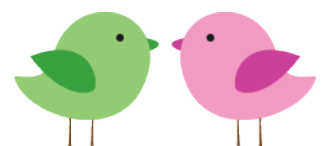
เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๙

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนจำแนกส่วนประกอบของประโยคที่กำหนดให้
๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

ประโยค	ประธาน	ขยายประธาน	กริยา	กรรม	ขยายกรรม
๑. น້องร้องไห้	น້อง	-	ร้องไห้	-	-
๒. แมวถูกสุนัขไล่กัด	สุนัข	-	ถูกไล่กัด	แมว	-
๓. หมาใหญ่กัดแมวสีขาวยุ่ รุนแรงมาก	หมา	ใหญ่	กัดรุนแรง มาก	แมว	สีขาวยุ่
๔. แม่ค้าขายของที่ตลาด ศรีนคร	แม่ค้า	-	ขายของที่	ตลาด	ศรีนคร
๕. พ่อของฉันเดินทางไปต่าง จังหวัด	พ่อ	ของฉัน	เดินทางไป	ต่างจังหวัด	-
๖. แม่ใช้ให้นิดไปซื้อของ	แม่	-	ใช้ให้ซื้อ ของ	นิด	-
๗. รถเก๋งสีแดงพุ่งชนเสา ไฟฟ้าแรงสูง	รถเก๋ง	สีแดง	พุ่งชน	เสาไฟฟ้า	แรงสูง
๘. ดอกมะลิเป็นสัญลักษณ์ วันแม่	ดอกมะลิ	เป็น	-	สัญลักษณ์	วันแม่
๙. กบในกะลา	กบ	-	ใน	กะลา	-
๑๐. หมาเห่าใบตองแห้ง	หมา	-	เห่า	ใบตอง	แห้ง

เฉลย

แบบฝึกกิจกรรมที่ ๑๐

- คำชี้แจง ๑) ให้นักเรียนโยงเส้นจับคู่รูปแบบของประโยคต่อไปนี้
๒) รวม ๑๐ คะแนน ใช้เวลา ๑๐ นาที

๑. ฉันทิเสื่อ

๒. เสื่อปลากินไก่ตัวโตเสียแล้ว

๓. นั่ง ๆ นอน ๆ ไม่รู้ว่าจะทำอะไรดี

๔. เกิดน้ำท่วมอีกแล้วปีนี้

๕. ฉันทิ้งน้องทำการบ้าน

๖. รถไถคันนี้ใช้ไถนาทุกวัน

๗. แม่ให้ฉันทูบ้าน

๘. วัวถูกตี

๙. เดินเล่นเป็นทั้งการพักผ่อนและออกกำลังกาย

๑๐. มีบ้านให้เช่าในซอยนี้

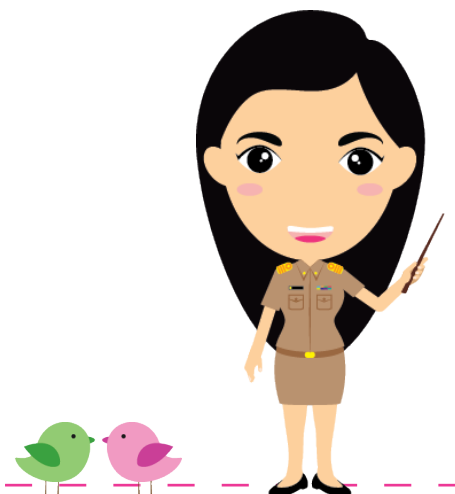
ก. ประโยคกรรตุ

ข. ประโยคกริยา

ค. ประโยคกรรม

ง. ประโยคการิต

จ. ประโยคกริยาสภาวะมาลา

เฉลย

แบบทดสอบหลังเรียน

แบบฝึกทักษะ เล่มที่ ๑ เรื่อง ประโยคในภาษาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

จำนวน ๑๐ ข้อ เวลา ๑๐ นาที

ข้อที่	คำตอบ
๑.	ข
๒.	ง
๓.	ค
๔.	ค
๕.	ก
๖.	ก
๗.	ข
๘.	ค
๙.	ค
๑๐.	ก

แบบบันทึกคะแนนแบบฝึกทักษะภาษาไทย เล่ม ๑

ประโยชน์ในภาษาไทย

ชื่อ.....ชั้น ม.๒/.....เลขที่.....

กิจกรรม	คะแนน
แบบทดสอบก่อนเรียน	
แบบฝึกทักษะที่ ๑	
แบบฝึกทักษะที่ ๒	
แบบฝึกทักษะที่ ๓	
แบบฝึกทักษะที่ ๔	
แบบฝึกทักษะที่ ๕	
แบบฝึกทักษะที่ ๖	
แบบฝึกทักษะที่ ๗	
แบบฝึกทักษะที่ ๘	
แบบฝึกทักษะที่ ๙	
แบบฝึกทักษะที่ ๑๐	
แบบทดสอบหลังเรียน	

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักภาษาไทยเล่ม ๑**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.๒๕๓๕
กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักภาษาไทยเล่ม ๓**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.๒๕๓๕
ปราณี บุญชุ่มและภาสกร เกิดอ่อน. **หลักภาษาและการใช้ภาษา ๒**.พิมพ์ครั้งที่ ๙.กรุงเทพฯ : อักษร
เจริญทัศน์. มปป.

ฟองจันทร์ สุขยิ่ง; และคณะ. (๒๕๕๐). **ศิลปะการอ่านอย่างมีอาชีพ**. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

http://www.st.ac.th/bhatips/tiptest/test_sentent๑.html. ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙

นงคราญ เจริญพงษ์ ๒๕๕๙. (ออนไลน์). แหล่งที่มา : <https://kunkrunongkran.wordpress.com>. ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๙

http://www.vcharkarn.com/uploads/journal/๔/vcharkarn-journal-๔๒๑๐_๓.pdf

